

CDA Nunspeet
staat voor
luisteren,
verbinden &
samenwerken

ALGEMENE BESCHOUWING PROGRAMMABEGROTING 2019 – 2022

'Het begrotingsraderwerk'

CDA-fractie
Gemeente Nunspeet
18 oktober 2018

INLEIDING

De programmabegroting 2019 – 2022 is als een meerjarig sluitende begroting gepresenteerd, zij het nog met een taakstelling voor het dekkingsplan van € 270.000. Het is de eerste begroting van het na de verkiezingen in maart 2018 gevormde college van de gemeente Nunspeet. Het college heeft haar collegeprogramma onder de aansprekende titel ‘Duurzaam koers houden’ als basis voor deze begroting gebruikt.

De door ons ingediende CDA-speerpunten voor de collegevorming in april jl. vormden, naast het zijn van de input voor een collegeakkoord, ook min of meer een prioriteitenlijst voor de begroting 2019 – 2022. In deze beschouwing kijkt de CDA-fractie wat er van onze ingediende prioriteiten/wensen en van het collegeprogramma zichtbaar in de begroting terug te vinden is. Het totaal van de begroting en de integrale afwegingen wordt daarbij niet uit het oog verloren. Wij zijn ons ervan bewust dat begroten en handelen in de geest daarvan een voortdurend afwegen en keuzes maken is. Elke draaibeweging aan een radertje van het begrotingsraderwerk heeft directe gevolgen voor het geheel van de financiële huishouding van de gemeente Nunspeet, vandaar onze titel van deze beschouwing.

DE PROGRAMMABEGROTING OP ZICH

De begroting zit boekhoudkundig en lay-out technisch goed in elkaar. Dat verdient een compliment aan het college, de betrokken portefeuillehouder en aan de betrokken ambtenaren.

De nu ingezette wijze van digitale presentatie in Pepperflow is passend in het steeds verder ontwikkelen van digitale mogelijkheden en services. De fractie van het CDA is blij met de gekozen verschillende begrotingspresentatiewijzen zodat alle inwoners de mogelijkheid hebben kennis te nemen van de begroting, de beschouwingen, de discussies en besluiten. Daarnaast wordt het effect van die toegankelijkheid en openheid nog verder vergroot doordat alle vergaderingen en dus ook de begrotingsvergadering audiovisueel live te volgen zijn.

De presentatie in Pepperflow wordt steeds beter, maar zeker ook omvangrijker. Je moet toch echt in het detail geïnteresseerd zijn om alle stukken in samenhang goed te kunnen volgen. De opmerkingen die wij hierover maken zijn dat het op Ipad wel erg klein in beeld komt, een tabblad ‘de begroting in een notendop’ voor de oppervlakkig geïnteresseerde burger wel zo klantvriendelijk is en waak voor een ‘information overload’.

DE CDA-KERNPUNTEN

Het CDA Nunspeet legt het zwaartepunt bij onze principes en kernpunten. Principes die ingaan op bijvoorbeeld eigen - en overheidsverantwoordelijkheid en zorgzaam zijn voor elkaar. Duurzaamheid, burgerparticipatie, zorg, mobiliteit, onderwijs zijn onze kernpunten in de criteria voor de beoordeling van elke begroting, dus ook deze.

HET SOCIAAL DOMEIN

In Nunspeet is de zorg zoals in programma 1 benoemd en begroot goed geregeld. Er wordt op veel gebieden binnen het Sociaal domein actief ingezet op betrokkenheid, toegang en bijvoorbeeld arbeidsparticipatie. Toch vormen binnen de jeugdzorg de financiën en het ‘grip er op krijgen’ een groot probleemgebied. Dat wordt, helaas, nog steeds veroorzaakt door onduidelijke verrekenconstructies en de grote hoeveelheid en veelal dure disciplines die binnen de jeugdzorg werkzaam zijn. Vanuit het college is nu de handschoen opgepakt om met structurele oplossingen voor deze problemen te komen. Binnen het gehele gebied van zorg is er in Nunspeet een viertal welzijnsorganisaties actief die, elk op hun eigen wijze en gesteund door een grote schare van vrijwilligers, essentieel zorgwerk in onze Nunspeetse samenleving invult. Die inzet is voor het CDA niet eindig en zal in die zin dan ook blijvend ondersteund moeten worden.

ONDERWIJS

Onderwijs is het machtigste wapen dat je kan gebruiken om de wereld te veranderen, aldus Nelson Mandela in 2003. Onderwijs als basis voor iedereen, ongeacht huidskleur, religie en afkomst. Nunspeet kent een breed scala van basisscholen. Ook voortgezet - en speciaal onderwijs is aanwezig.

De gemeente heeft daarbij een specifieke verantwoordelijke taak en dat is de basisinfrastructuur op orde brengen en houden. Daar ligt dan ook een van de grote uitdagingen in de komende begrotingsperiode.

De CDA-fractie staat achter het in 2017 huisvestingsplan 'Extra oog voor de toekomst', maar vraagt wel om een doortastender houding en inzet om de gestelde doelen ook echt te gaan halen. De leeromgeving in de Da Costa-school Elspeet is op een verontrustend minimaal peil gekomen. Tijd voor actie.

VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

Stedelijke vernieuwing, het klinkt wat vreemd in de oren, maar het past wel. Woningbouw voor jong en oud met een marktconforme diversiteit in omvang, prijs en locaties. En de gemeente moet de spelregels daarvoor helder krijgen. Dat gaat gebeuren in de komende omgevingsvisie en de daaraan te ontlelen structuurnota's. Een echte uitdaging om dat goed voor elkaar te krijgen.

VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Het CDA vindt de voorgestelde aanpak, die ook vooral gericht is op samenwerking en burgerinitiatieven, goed. Maar zetten grote vraagtekens of het voldoende is om de gestelde doelen op tijd te gaan halen en of het figuurlijke gaspedaal nog verder moet worden ingedrukt. Duurzaam denken en vooral doen, dat is in onze ogen het motto! Daarom roepen wij het college op nog daadkrachtiger met voorstellen te komen en besluiten te gaan nemen, ook als die in ogen van al dan niet gegroepeerde inwoners niet kunnen. Het algemeen belang voor nu, maar nog veel meer voor onze toekomstige generaties, is te groot om op basis van een individueel belang niets te gaan doen. Het plan om meer ruimte te creëren voor een waarderingssubsidie klinkt ons als muziek in de oren, wij zien het voorstel graag tegemoet.

VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Verkeersveiligheid en wegeninfrastructuur. Er staan veel voornemens, en terecht, op de gemeentelijke begrotingsrol met uiteraard de stationsomgeving met op stip 1. Maar dat is een locatiegericht project, op veel plaatsen moet er gewerkt worden aan betere voorzieningen. Als CDA vragen wij aandacht voor de beeldvorming dat het centrum van Nunspeet heel goed wordt bediend, maar andere wijken en kernen er wat bekaaid vanaf komen. Ook hier is een integrale afweging van nut, noodzaak en effect van groot belang.

VEILIGHEID

De voorgenomen maatregelen staan allemaal ten dienste van het creëren van een veilige woon- en werkomgeving. Voor het CDA blijft dat de hoofdinspanning gericht moet zijn op het creëren dan wel het versterken van de veiligheidsbewustwording van onze inwoners. Allerlei maatregelen op papier zetten en opleggen is één, maar de geschiedenis heeft allang geleerd dat het daarmee wel moet beginnen, maar zolang de acceptatie en het gedragen daarna er niet is, is het dweilen met de kraan open.

SPORT, CULTUUR, RECREATIE EN OPENBAAR GROEN

In de begroting haalt het college de bestuurlijke kaders aan, maar 4 daarvan lopen op hun einde en moeten dus geactualiseerd worden. Een eerste stap is dat er een visie toerisme en recreatie wordt opgesteld waarin de relatie met kunst, cultuur en het cultuurhistorische erfgoed en landschap in kaart wordt gebracht en afwegingen kunnen worden gemaakt. En dat is noodzakelijk. Toerisme is een zware financiële en economische pijler voor de gemeente Nunspeet en de in dat gebied werkzame bedrijven. Kunst en cultuur dragen daar in hoge mate aan bij en moeten in dat licht ook op een juiste wijze financieel ondersteund worden. Veluvine hoort daar wat het CDA betreft dus ook bij. Vooruitlopend op die visie verstrekt het college de Stichting Nunspeet uit de Kunst gelukkig nogmaals de extra subsidie van 50.000 euro. Maar dat is voor 1 jaar, voor de jaren daarna zal het nog te ontwikkelen cultuur en toeristisch beleid de invulling moeten geven wat de ambities en de daaraan te koppelen financiële middelen gaan worden.

Ook in 2018 is het CDA een warm voorstander van service-level agreements (SLA), waarbij een meetbare inspanning bij de ontvanger wordt gelegd.

ECONOMISCHE ZAKEN

Al jaren pleit het CDA voor het versterken van de dienstverlening aan de huidige, maar ook aan de toekomstige Nunspeetse ondernemers. En nu staat het zwart op wit in de begroting. Een stap vooruit om in Nunspeet nu en straks een gunstig en gastvrij omgevingsklimaat te creëren, goed voor de ondernemers, goed voor Nunspeet en goed voor het algemeen welzijn.

BESTUUR EN ONDERSTEUNING

‘We zijn er voor de burger. De burger is er niet voor ons’ Een aansprekende zin die ook het CDA vol ondersteund. Maar nu de invulling, dat vraagt om een cultuurverandering, dat vraagt om een andere wijze van communicatie en inbeeldingsvermogen. Elke dag oog hebben voordat wat er buiten het gemeentehuis leeft. Gelukkig heeft ons bestuur vijf wethouders, een ongekennde luxe en dan mag en moet je ook van de bestuurders eisen dat zij zich hier zicht- en aantoonbaar voor inzetten. Dat daarbij allerlei aspecten worden aangepakt zoals een optimaal opererende ambtelijke organisatie en Klant Contact Center zijn logische en noodzakelijk uitvoeringsaspecten.

DE FINANCIËN

In de beschouwing gaat het uiteindelijk om de begroting. De harde cijfers van wat er verwacht wordt binnen te komen en van wat er uitgaat. En onder de streep moet dat op 0 euro uitkomen. Op papier is dat gelukt, de werkelijkheid komt later in de jaarrekening terug. Opvallend voor deze begroting is dat er nog een taakstellend dekkingbedrag van 270.000 euro bij het college ligt dat eind van dit jaar geacht wordt te zijn ingevuld. Deze wijze van de begroting ‘dicht’ krijgen verbaast ons wat en vraagt om een toelichting.

Een van de belangrijkste punten in de begroting is de inschatting van de ontwikkeling van het weerstandsvermogen. Met een uitkomst van het ratio weerstandsvermogen van 1,8 kan worden geconcludeerd worden dat het totale weerstandsvermogen als ruim voldoende kan worden aangemerkt. Een geruststellende constatering. Maar daar staat ook een andere constatering naast. In de toelichting op de begroting staat dat de structurele exploitatieruimte geen structurele ruimte voor extra structurele lasten heeft. Dus extra uitgaven moeten gezocht worden binnen de bestaande financiële middelen, een uitdaging aan zich.

DE NABIJE TOEKOMST

De begroting is bij het opstellen een momentopname en is vanaf het moment van goedkeuring op veel zaken onderhevig aan ontwikkelingen buiten de gemeente. Het concrete voorbeeld daarvan is de jaarlijkse onzekerheden over de uitkeringen van het Gemeentefonds. De bijstellingsbrief op deze begroting is daar het harde bewijs van. Een ding is zeker, de gemeente krijgt nog meer taken overgeheveld van de provincie dan wel vanuit het Haagse niveau. Daar moet je je als gemeente op voorbereiden, waarbij voor het CDA de oplossing vooral gezocht moet worden in regionale en intergemeentelijke samenwerking en niet om voor elke discipline nog meer mankracht binnen te gaan halen.

AFSLUITEND

Het CDA is van mening dat Nunspeet een financieel gezonde gemeente is en dat ook wil en moet blijven. Deze programmabegroting oogt behoudend optimistisch, heeft nieuw beleid en zet reserveringen neer voor de komende grote projecten. Goed besturen is ook vooruitzien en dat geldt zeker hier.

Onze eindconclusie op het collegeprogramma is dat de fractie van het CDA de samenwerking met de gehele raad en het college positief, maar kritisch, wil invullen. Dat geldt ook op het begrotingsgebied.

Begroten is een zaak van keuzes maken en zoeken naar de juiste balans. Het CDA wenst het college en de gemeenteraad daarvoor alle wijsheid en zegen toe.

Nunspeet, 18 oktober 2018

CDA-fractie gemeenteraad Nunspeet,

Koos Meijer en Karel van Bronswijk

DE CDA-VRAGEN BIJEENGEBRACHT

1. Het thema jeugdzorg baart nog steeds grote zorgen op met name financieel gebied. Het beschikbare budget moest al extra worden aangevuld en de signalen geven aan dat een veelvoud van die al gedane aanvulling nog gaat volgen.
 - Kan het college aangeven wanneer zij verwacht dat de financiële tekorten opgeheven zijn en het uitgavenpatroon op dit gebied stuurbaar en controleerbaar is?
2. De in onze gemeente actieve welzijnsorganisaties verrichten onmisbare zaken waardoor het algemene welzijnspel in onze gemeente op een hoog peil staat. Deze organisaties maken immers het verschil in onze gemeente. Die inzet is wel blijvend noodzakelijk en zal, zeker ook gezien de ‘vergrijzing’ van onze inwoners, eerder toe- dan afnemen. In dat kader past een verhoging van het welzijnsbudget met 5% en daarbij een passende projectsubsidie.
 - Bent u bereid het welzijnsbudget met 5% te verhogen en € 35.000 vanuit de projectsubsidie daarnaartoe over te hevelen en de projectsubsidie in de huidige omvang in stand te houden? De extra uitgave bedraagt dan in totaal € 96.073. Ons voorstel is daarbij de dekking voor 2019 eenmalig te vinden in de reserve Sociaal Domein en vanaf 2020 structureel in de begroting op te nemen.
3. Bent u ervan overtuigd dat de nu voorgestelde maatregelen om de vastgelegde duurzaamheidsdoelen in tijd en omvang te gaan halen en voorziet deze begroting daar in uw ogen voldoende financiële middelen voor?
4. Kunt u het tijdspad aangeven van het nieuw te ontwikkelen beleid op toeristisch- en cultuurgebied in Nunspeet?
5. Kunt u een zo realistisch mogelijk tijdschema aangeven van de realisatie nieuwbouw Da Costaschool in Elspeet?
6. In welke mate heeft het college bestaande subsidies omgezet naar service-level agreements (SLA) en in welke mate wilt u die ontwikkeling verder vorm en inhoud geven?
7. Bent u bereid om, zodra de gegevens bekend zijn, het beeld van de belastingdruk 2019 en inschatting voor de jaren daarna voor onze inwoners openbaar te maken?
8. Past de wijze van het vormen van een taakstellend dekkingbedrag, dat op enig moment na het vaststellen van de begroting wordt ingevuld, binnen de protocollen van het BBV?